

Rodzice w szkole

Spotkanie dotyczące szkolnej edukacji dzieci 6- letnich ze specjalnymi potrzebami

Oprac. Katarzyna Leśniewska

Wydział Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych ORE

Cele spotkania

- Wspieranie zaangażowania rodziców w proces edukacji własnych dzieci i życie szkoły
- Przekazanie informacji dotyczących możliwości wspierania uczniów 6-letnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach
- Podkreślenie znaczenia współpracy nauczycieli i rodziców
- Tworzenie warunków dobrej współpracy między a rodziną

Twoje dziecko jest uczniem – co to oznacza?

Dziecko przekraczając próg szkoły zaczyna poruszać się w nowej rzeczywistości.

Co się zmienia?

- **przestrzeń fizyczna** (m.in. budynek szkoły, plac zabaw)
- **sposób nabywania wiedzy i umiejętności** (specyficzny dla szkoły)
- **nowe obowiązki** (m.in. związane z odrabianiem lekcji, pracą w projektach)
- **środowisko społeczne** (poznawanie nauczycieli i rówieśników)
- **emocje** (pojawiają się zarówno te trudne związane z radzeniem sobie z wymaganiami i stresem, jak i te miłe, np. radość z posiadania przyjaciół i osiągnięcia sukcesów)

Aby dziecko dobrze radziło sobie w szkole ważne jest zadbanie o każdą ze wspomnianych sfer szkolnego życia dziecka

Twoje dziecko jest uczniem – Kto mu towarzyszy?

RODZICE

najbardziej zaangażowani, najwięcej
wiedzący o dziecku

SPECJALIŚCI

posiadający specjalistyczną
wiedzę i umiejętności np. z
zakresu logopedii, psychologii,
pedagogiki

NAUCZYCIELE

posiadający przygotowanie
merytoryczne, metodyczne
i pedagogiczne

Twoje dziecko jest uczniem – działajmy razem!

Szczególnie ważne są dla dziecka pierwsze lata doświadczeń szkolnych. To, jak radzi sobie z wymaganiami szkolnej rzeczywistości, jak jest traktowane w szkole i w domu, zarówno wtedy, kiedy odnosi sukcesy jak wówczas, gdy doświadcza porażek ma ogromny wpływ na kształtowanie się samooceny dziecka, budowanie poczucia własnej wartości i tożsamości.

ZADANIE

- Proszę o połączenie się w 2-3 osobowe zespoły (np. osoby siedzące obok mogą pracować razem).
- Proszę na rozdanych arkuszach papieru spisać odpowiedzi na dwa następujące pytania:
 1. *Co jako Rodzice możemy i chcemy robić w ramach naszej aktywności w szkole?*
 2. *Jakie jako Rodzice mamy oczekiwania wobec szkoły?
Co szkoła miałaby dawać naszym dzieciom?*

PODSUMOWANIE: *Przyjrzyjmy się wspólnie jak chęci rodziców do aktywnego wpływania na rzeczywistość szkoły, możliwości w tym zakresie i oczekiwania wobec szkoły mają się do siebie wzajemnie.*

Możliwości aktywnego udziału Rodziców w życiu szkoły

Rodzice w ramach swojej aktywności w szkole mogą:

TAK JAK DAWNIEJ:

- uczestniczyć w zebraniach klasowych i innych spotkaniach organizowanych w szkole, by mieć bieżące informacje dotyczące zarówno tego, co dzieje się w klasie dziecka, jak i w całej społeczności szkolnej
- kontaktować się z nauczycielami indywidualnie, pytać o osiągnięcia i trudności dziecka,
- przedstawiać swoje obserwacje i spostrzeżenia dotyczące dziecka,
- prosić o interwencję w sprawach, które budzą ich niepokój,

OBECNIE DODATKOWO:

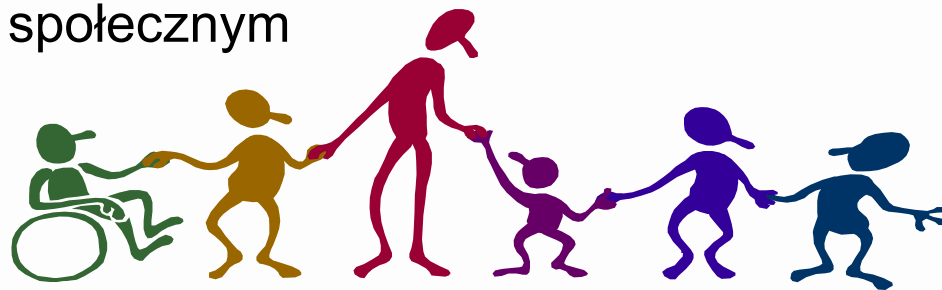
- inicjować udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla swojego dziecka,
- w przypadku rodzica dziecka z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego – brać czynny udział w spotkaniach zespołu, którego zadaniem jest organizacja wspomnianej pomocy i wpływać na jej ostateczny kształt,
- współuczestniczyć w działaniach szkoły mających na celu wspieranie dziecka oraz w ocenie efektywności udzielanej pomocy

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

Dla kogo? Kto może ją otrzymać? (1/2)

Uczniowie z **orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego**:

- Niepełnosprawni:
 - niesłyszący, słabosłyszący,
 - niewidomi, słabowidzący,
 - z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją,
 - z upośledzeniem umysłowym,
 - z autyzmem w tym z zespołem Aspergera
 - niepełnosprawnościami sprzężonymi;
- Niedostosowani społecznie;
- Zagrożeni niedostosowaniem społecznym

RODZICU PAMIĘTAJ!

- Dzieci z niepełnosprawnością, niedostosowane społecznie oraz zagrożone niedostosowaniem mają prawo otrzymać, na wniosek rodzica, **orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego**. To wcale nie oznacza, że dziecko ma się uczyć w szkole specjalnej, a jedynie tyle, że **dziecko wymaga stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy**. Zatem szkoła do której trafi powinna mu to zapewnić. Kształcenie specjalne może być organizowane zarówno w przedszkolach i szkołach specjalnych, integracyjnych (bądź z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi), jak i w szkołach ogólnodostępnych.
- Jeśli Twoje dziecko ma orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, **Ty jako Rodzic podejmujesz decyzję, czy Twoje dziecko będzie uczyć się w szkole specjalnej, integracyjnej czy ogólnodostępnej**. Informacje dotyczące wyboru szkoły, zawarte w orzeczeniu, mają jedynie charakter sugestii, a nie decyzji (nie są wiążące dla Ciebie lecz mają charakter doradczy).
- Jeśli Twoje dziecko posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w budżecie Państwa przewidziano **dodatkowe finansowanie jego edukacji w postaci zwiększonej subwencji oświatowej** (dodatkowych wag) uzależnionych od rodzaju dysfunkcji.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

Dla kogo? Kto może ją otrzymać? (2/2)

Uczniowie z **innymi orzeczeniami, opiniami i rozpoznani**
w szkole jako potrzebujący pomocy psychologiczno-
pedagogicznej, w szczególności z uwagi na:

- szczególne uzdolnienia;
- specyficzne trudności w uczeniu się;
- zaburzenia komunikacji językowej;
- choroby przewlekłe;
- sytuację kryzysową lub traumatyczną;
- niepowodzenia edukacyjne;
- zaniedbania środowiskowe związane z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

Kto może ją inicjować?

6. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu, szkole i placówce jest udzielana z inicjatywy:

- 1) ucznia;*
- 2) rodziców ucznia;*
- 3) dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki;*
- 4) nauczyciela, wychowawcy grupy wychowawczej lub specjalisty, prowadzących zajęcia z uczniem;*
- 5) pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania lub higienistki szkolnej;*
- 6) poradni;*
- 7) asystenta edukacji romskiej;*
- 8) pomocy nauczyciela;*
- 9) pracownika socjalnego;*
- 10) asystenta rodziny;*
- 11) kuratora sądowego.*

Oznacza to, że **jeśli Rodzic zauważy jakieś ważne potrzeby swojego dziecka, może zgłosić** to w szkole (najlepiej bezpośrednio wychowawcy klasy). Szkoła ma obowiązek rozpoznać potrzeby dziecka i we współpracy z rodzicami podjąć działania wspierające.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

Kto jej udziela?

Osobami odpowiedzialnymi za udzielanie wsparcia uczniowi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi **są nauczyciele oraz specjaliści pracujący z uczniem**. W zależności od rozpoznanych potrzeb oraz stanu formalnego (czy dziecko posiada orzeczenie lub opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej), **szkoła będzie udzielała pomocy w różnym trybie i w różny sposób**.

Dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego zespół nauczycieli i specjalistów, na podstawie wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania, opracowuje indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny.

Pomoc udzielana jest we współpracy z Rodzicami ucznia!

W zapisach rozporządzenia mówi się o prawie rodzica **ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego** do uczestnictwa w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dziecku.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

Ważny dokument (1/2)

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO-TERAPEUTYCZNY

Program określa:

- 1) zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, o którym mowa w przepisach w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem;
- 2) zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, w tym w przypadku:
 - a) ucznia niepełnosprawnego – działania o charakterze rewalidacyjnym,
 - b) ucznia niedostosowanego społecznie – działania o charakterze resocjalizacyjnym,
 - c) ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym – działania o charakterze socjoterapeutycznym;
- 3) formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, zgodnie z przepisami

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

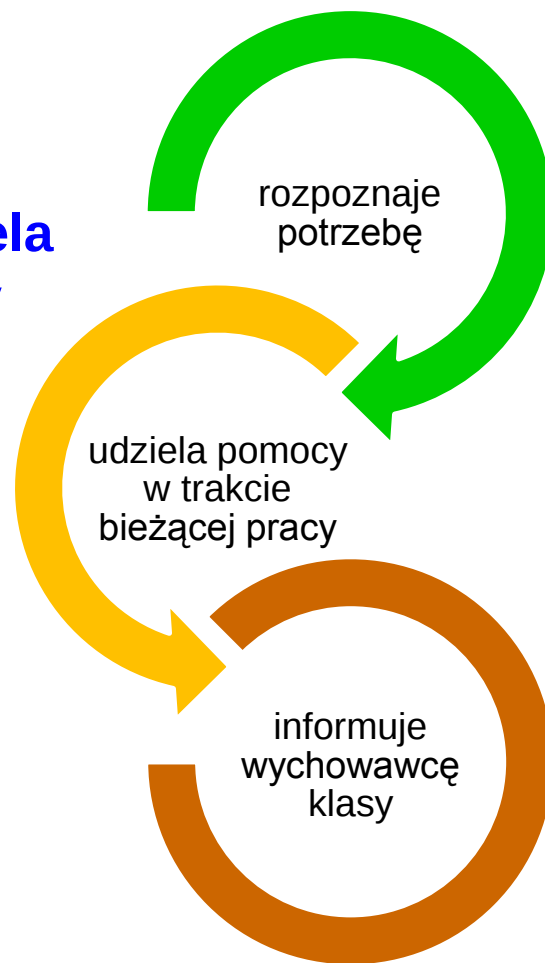
Ważny dokument (2/2)

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO-TERAPEUTYCZNY

- 4) działania wspierające rodziców ucznia oraz, w zależności od potrzeb, zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;
- 5) zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia (wskazane w rozporządzeniu);
- 6) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji zadań.

Nauczyciel

Sytuacja 1:
uczeń wymaga pomocy
tylko jednego nauczyciela
w trakcie bieżącej pracy

Wychowawca

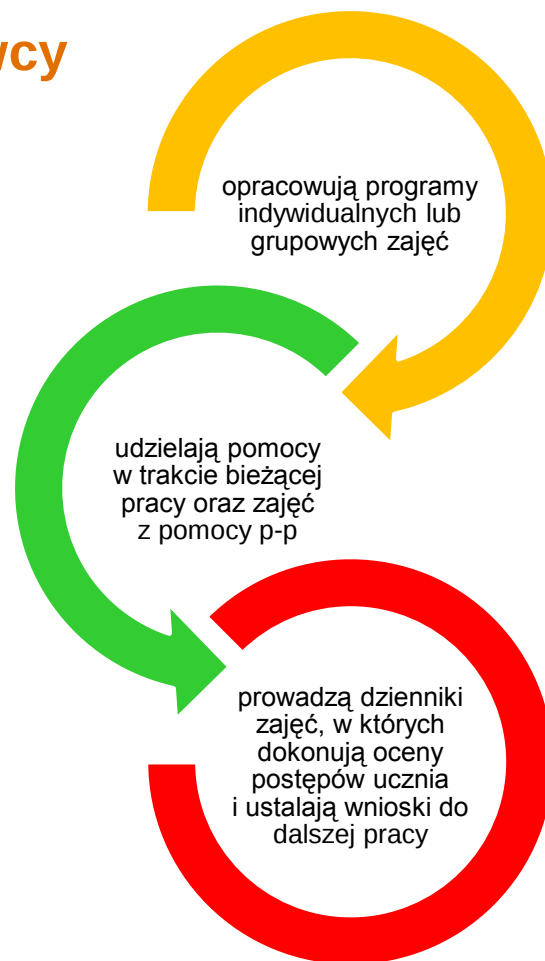
Sytuacja 2:

**uczeń wymaga pomocy wielu
nauczycieli w trakcie bieżącej
pracy i/lub dodatkowych zajęć**

**Nauczyciele, wychowawcy
grup wychowawczych
i specjaliści**

**Sytuacja 2:
uczeń wymaga pomocy
wielu nauczycieli i/lub
dodatkowych zajęć**

**Zespołowa praca nauczycieli, wychowawców
grup wychowawczych i specjalistów
prowadzących zajęcia z uczniem**

Sytuacja 3:
**uczeń posiada orzeczenie o potrzebie
kształcenia specjalnego**

WSPÓŁPRACUJĄ

**Nauczyciele,
wychowawcy grup
wychowawczych
i specjaliści**

**w zależności
od potrzeb**

**z rodzicami
lub pełnoletnim
ucznem**

z poradnią

**z innymi osobami
które zainicjowały
pomoc**

PLANOWANIE POMOCY

ustalanie form zajęć,
wymiaru godzin oraz
okresu ich prowadzenia

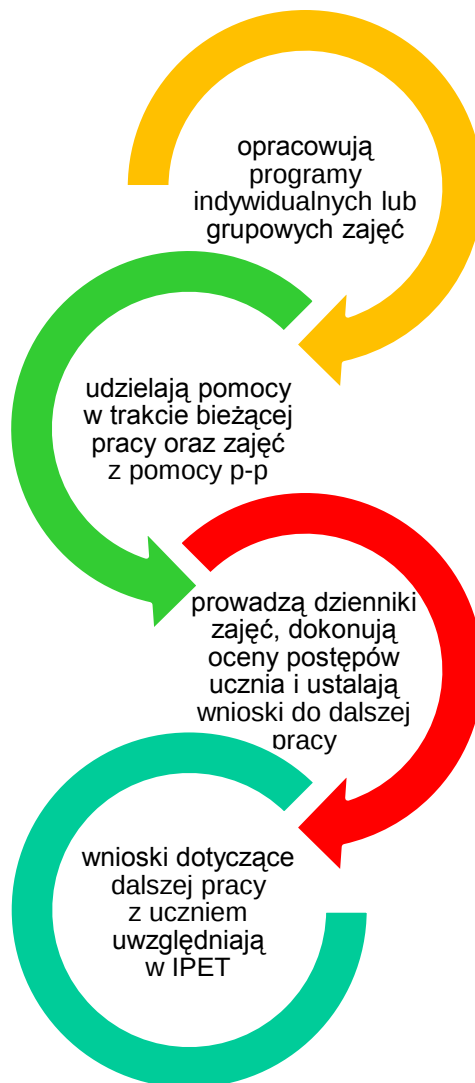
KOORDYNOWANIE

udzielanie pomocy

**Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r.
w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych,
w tym publicznych poradni specjalistycznych
(Dz. U. z 2013 r., poz. 199)**

**Nauczyciele, wychowawcy grup
wychowawczych i specjaliści**

**Sytuacja 3:
uczeń posiada orzeczenie
o potrzebie kształcenia
specjalnego**

RODZICU PAMIĘTAJ!

Jeśli chcesz, aby Twoje dziecko miało zorganizowaną właściwą pomoc:

- ważne jest, abyś jak najszybciej dostarczył do szkoły orzeczenie i/lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej – to pomoże w planowaniu pomocy i usprawni jej organizację, ponieważ **dyrektor powołuje zespół niezwłocznie** po dostarczeniu przez rodzica/pełnoletniego ucznia orzeczenia lub opinii poradni p-p,
- obserwuj uważnie swoje dziecko: jakie ma uzdolnienia, jak sobie radzi z nauką, jakie ma relacje z rówieśnikami i dorosłymi; rozmawiaj o tym z nauczycielami, wychowawcami i specjalistami – to umożliwi zorganizowanie adekwatnej pomocy,
- w przypadku uczniów bez orzeczeń i opinii **dyrektor powołuje zespół niezwłocznie** po otrzymaniu informacji, że w szkole zaobserwowano specjalne potrzeby edukacyjne ucznia

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna – działajmy razem!

By określić zakres, w którym uczeń wymaga pomocy psychologiczno-pedagogicznej należy opisać funkcjonowanie dziecka uwzględniając różne obszary jego aktywności.

Tylko Ty, Rodzicu, wiesz jak dziecko zachowuje się w domu, dysponujesz wynikami badań, dokumentacją medyczną. Twoja pomoc w określaniu przez zespół potrzeb dziecka i planowaniu działań wspierających będzie więc nieoceniona.

ZADANIE

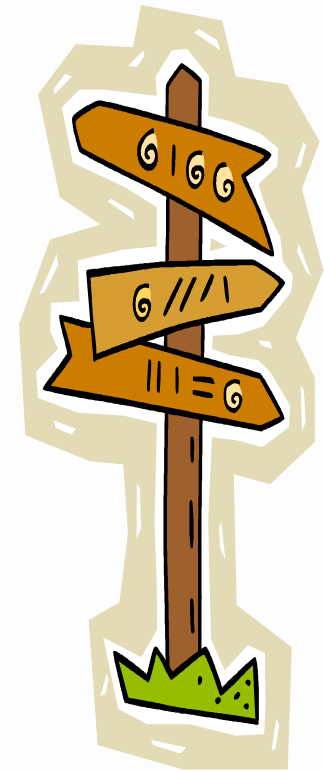
- Proszę o połączenie się w 2-3 osobowe zespoły (np. osoby siedzące obok mogą pracować razem).
- Proszę na rozdanych arkuszach papieru spisać odpowiedzi na pytanie:
 1. *Jeśli ludzie mają ze sobą współpracować, co robić, żeby współpraca była konstruktywna?*

PODSUMOWANIE:

Przyjrzyjmy się wspólnie drogowskazom na drodze do dobrej współpracy

Drogowskazy prowadzące do dobrej współpracy

- Warto umożliwić każdemu przedstawienie swoich obserwacji.
- Warto wyrażać wzajemne oczekiwania.
- Warto dostrzegać punkty wspólne i rozumieć rozbieżne stanowiska.
- Warto ustalać wspólne cele i dzielić się zadaniami.
- Warto doceniać osiągnięcia, a z błędów wyciągać wnioski.

Co robić, kiedy współpraca staje się niełatwa?

PROM pomoże ominąć rafy we współpracy

PROM, to nic innego jak kilka prostych wskazówek mogących ułatwić Waszą pracę – pokazuje, że warto aby współpraca była:

- P** – pozytywna
- R** – regularna
- O** – obustronna
- M** – mobilna

Współpraca PROMem z bliska (1/4)

PROM

Pozytywna, czyli zakładająca dobre intencje każdej ze stron. Wzajemne zaufanie, że każdy z nas chce pomóc dziecku i dbać o jego optymalny rozwój pomoże w nawiązaniu współpracy. Pozytywna oznacza również, że nastawiamy się na określenie wspólnych celów i na ich realizację. Nawet jeśli coś w danym momencie nie wychodzi, to nie obwiniamy się wzajemnie (*To przez nauczycieli... To przez rodziców...*), ale koncentrujemy się na poszukiwaniu sposobów rozwiązania problemu. Pozytywna oznacza również to, że błędów i potknięć nie traktujemy jako porażek, lecz jako wyzwanie, a mówiąc o nich korzystamy z konstruktywnych form komunikacji.

Współpraca PROMem z bliska (2/4)

PROM

Regularna, czyli nie akcyjna. Jako Rodzic masz prawo uczestniczyć w decydowaniu o sprawach ważnych dla Twojego dziecka. Rola rodzica to nie tylko udział w uroczystościach, wycieczkach czy rodzinnych festynach. Ważne jest, abyś, Rodzicu, utrzymywał stały kontakt ze szkołą, wyrażał otwarcie swoje stanowisko w kwestiach dotyczących dziecka, poszukiwał wspólnie z nauczycielami i specjalistami najbardziej optymalnych sposobów rozwiązywania trudności. Oznacza to Twój udział zarówno w procesie rozpoznawania możliwości i potrzeb dziecka w różnych obszarach jego funkcjonowania, jak i wspólne planowanie działań oraz monitorowanie efektów podejmowanych działań (*czy to co robimy wspólnie dla dziecka poprawia jego sytuację? czy ją pogarsza? a może nic się nie zmienia?*). Warto współpracować zarówno wówczas kiedy to jest wygodne, jak i wówczas, kiedy jest trudno. Ważne jest nastawienie na wspólne pokonywanie trudności.

Współpraca PROMem z bliska (3/4)

PROM

Obustronna, czyli polegająca na wzięciu odpowiedzialności, przez każdą ze stron (rodziców i nauczycieli), za działania, których się podejmujemy, jak również wspieranie się wzajemne, partnerskie traktowanie, otwarte komunikowanie i zapewnienie dobrego przepływu informacji między wszystkimi osobami zaangażowanymi w proces pomagania dziecku.

Współpraca PROMem z bliska (4/4)

PROM

Mobilna, czyli zakładająca zaangażowanie w realizację założonych celów, podejmowanie zadań przez każdego członka zespołu na miarę rzeczywistych możliwości. Branie na siebie realistycznych zobowiązań – czyli unikanie podejmowania się czegoś, czego nie będę w stanie wykonać. Oznacza to również, że nie ceduję odpowiedzialności i nie obarczam winą innych osób, umiejętnie ważę, na co mogę wpłynąć, a na co wpływu nie mam. Mobilność to także elastyczne dostosowywanie działań do potrzeb dziecka, a nie sztywne trzymanie się planów

Dziękujemy za uwagę!